

Primadonnaga liumäe ääres

TEKST ANNE METSIS FOTOD KRISTJAN LEPP

Ka ooperidiiva **Helen Lokuta** (41) viskab kontsakingad jalast ning osaleb argiooperis – käib toidupoes, küpsetab ahjupraadi ja tšillib laste mänguplatsil. Kui lauljanna erialane sära on tema sihikindel looming, siis kindla perekonna väärtussüsteemi on ta pärinud juba lapsepõlvkodust.

Helenist kiirgavat sillerdust on tunda juba telefonis. Ta tuleb südikal sammul, säravkollases pluusis, lükates käru pisitütrega. Kalaranna kodust pole mereäärsele laste mänguväljakule pikk maa, ka teatrisse tööle võib soovi korral jalgsi visata. Sestap on linnakorter kahelapselise pere praeguses elus mugav valik ning äsja valminud oma majja kolima ei kiirustata.

Esmaspäev on teatrivaba päev. Hingamisepäev, millest peres alati kinni peetud. Oluline enda ja pere jaoks aja mahavõtmiseks. Praegu on see ka lapsele pühendumise päev. Suvi on küll etendustest vaba, kuid kontsertide ja eriprojektide programm tihe – “Klaaspärlimäng” Tartus, merepäevad Tallinnas, kus Helen laulis koos Lenna Kuurmaaga “Abruka valssi”. Ees ootavad Leigo Järve muusika festival Mozarti ooperigala ja Risto Joosti dirigeeritava “Reekviemiga” ning kõige suurejoonelisem, Birgitta festival augustis. Helen on Mozarti muusikalise draamaetenduse “Reekviem... ja elu enne” ainuke eestlannast solist. Teos, mille helilooja kirjutas vahetult enne surma, on müstilistest legendidest ümbritsetuna paljusid loojaid inspireerinud. Eestisse toovad selle muusikaline juht Mihhail Gerts ja Belgia lavastaja Joël Lauwers. Heleni lavapartneriteks on saksa

ooperisolistide kõrval ka draamanäitlejad, meie Uku Uusberg ja prantslanna Mireille Mossé.

Väike kiirspikker ooperimaailma kulisside taha ütleb, et hääle-rohkes ooperikultuuris on Helen kõrge metsosopran, seega soprani ja aldi vahel. Ooperimajades valitakse soliste rolli hääleliigi järgi, et häälekasutus oleks efektiivne. Ka muudes projektides laulab ta temale mugava registri ehk tessituuri järgi. “Minu hääle jaoks sobib ka modernsete nüüdisooperite laulmine, kuigi mõni neid pelgab.”

TELE TEEB STAARI

Tilluke **Elisabeth** on nüü iseseisev naine, et läheb kõhe ilma ema saateta liumäest alla laskma.

“Ta laulab meil juba täiel häälel, ka ingliskeelseid laule,” kiidab ema, laotab ruudulise piknikuteki murule ja heidab nahkjaki õlgadelt. Kohendab pluusiga sama tooni säravkollast olasalli ja meelstab niimoodi päikesegi pilve tagant välja. Aga võib-olla on selleks Heleni naerunoodid, mis nii sageli jutus sillerdavad. Ilmselt mõlemad. Ühe silmaga jälgib ta treppidel toimetavat last, teine pool tähelepanust kuulub vestluskaaslastele.

Oma avatud olekuga, ehk ka loetu ja nähtu põhjal on Helen justkui vana tuttav. “Tele teeb staari,” tõdeb ta ja lisab, et omal ajal vaatas temagi Anu Kaalu ja Margarita

Voitest televisiorist. “Minu laulmist praegu telekas ei näidata. Artistil tuleb paratamatult imago loomisega tegeleda.” Ta tähtsustab seda samaväärselt tavatööga, kuigi tihe töögraafiku puhul võivad kokkulepped ajakirjanikega üle pea kasvada. Võrreldes kergema žanriga pole klassikalise muusika alal kerge pildile saada. Näiteks formaadis “Kuulus ja kummaline”, kus oli esimene oma ala esindaja. “Arvati ikka lõpuks ära!” naerab Helen ja tunnustab, et valik on proportsioonist väljas küll. “Alternatiive on praegusajal nii tohutult, igaüks võib kuulsaks saada suvalisi asju tehes. Rohkem võiks meedias väärtustada kas või balletitantsijaid, kes kulutavad nii palju aega ja vaeva oma ala õppides.”

VASSA PÕLVE PEAL

Helen tõuseb, et lapsel pisut nohust nina pühkida. Tema, kes aktiivse erialatöö kõrval jagab aega pere, teismelise poja **Stefani** ning kahe ja poolese tütre vahel, mõtleb sageli, kuidas küll tema ema seitsme lapse kasvatamisega hakkama sai – Heleni peres on neli venda ja kolm õde. “Müstiline, absoluutselt!” hüüatab Helen. “Ema tohutust töökoormusest sain aru alles siis, kui mul endal laps sündis. Alati olid meil toad korras, hea toit laual. Ema on õppinud kondiitriks, aga pidas raamatupidaja ametit. See võimaldas

ka kodus töötamist, lõime tal alata sa arvelaua segamini...”

Isa töötas metallitöölisena, nõukaajal hästi tasustatud ametis. Ta ehitas perele oma kätega korraliku kahekorruselise maja, kus olid toad kõigile lastele ning ümber aed ringijooksmiseks. Lapsi aitas hoida vanaisa, sest temast kolmteist aastat noorem vanaema käis veel töö. “Tavaliselt vanaisad ei oska nii väikesi lapsi potitada-pissitada, aga tema oli meil selles suhtes fenomenaalne!” meenutab naine. Vanaisa ehk Vassaga seostub ka esimene muusikamälestus. Taat kiigutas omatehtud teksti ja viisiga laulu saatel Helenit süles. Laulma õpetas ta neid kõiki, võttes kaks last mõlema põlve peale, “opatades” ja ise ette lauldes.

Tugev side on püsima jäänud. Aasta tähtsündmustel on suur pere alati koos. Jaanipäev möödus vanemate maakodus, isaisa talus Lõuna-Eestis. Joulude ajal kogunetakse Tartusse. Suguselts muudkui kasvab, kolmas põlvkond tuleb peale.

Ega ainult tema pole särav peast väljalendaja, leiab Helen. “Kõik mu õed ja vennad on omal alal tippu jõudnud silmapaistvad inimesed, kõigil oma pered ja elamised. Nooremad vennad tegutsevad meditsiini, õed muusika valdkonnas. Üks vend töötab onkoloogina ja teeb praegu doktorikraadi. Õdedest noorim on viiulipedagoog, vanem õppinud koorijuhtimist. Vanematel vendadel on oma ehitusfirmad.” >>

Helenis on,
mida armastada!

KOLLEEG JUULI LILL

Kui ta astub ruumi, siis läheb mul meel rõõmsaks. Ta on alati valmis! Milleks iganes. See on ka põhjus, miks lavastajad ja dirigendid teda armastavad. Kõik meie koos tehtud lavastused mööduvad naeru ja vempude saatel, kuid ta on väga töökas. Naudime teineteise seltskonda nii-võrd, et jääme tihti pärast etendust garderoobi juttu rääkima.